

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

Afarak Group Oyj
Kaisaniemenkatu 4
00100 Helsinki

Yhteisen seuraamusmaksun määrääminen**1 Päätös**

Finanssivalvonta määrää Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008, jäljempänä FivaL) 40 §:n 1 momentin, 41 §:n 1 momentin ja 41 b §:n 1 momentin nojalla Afarak Group Oyj:lle (Y-tunnus 0618181-8) yhteisen seuraamusmaksun sen johdosta, että Afarak Group Oyj (jäljempänä myös Yhtiö) on laiminlyönyt markkinoiden väärinkäyttöasetuksessa (EU) N:o 596/2014 (jäljempänä MAR) ja sen nojalla annetussa sisäpiiriluettelojen tarkkaa muotoa ja päivitystapaa koskevassa komission täytäntöönpanoasetuksessa (EU) 2016/347 (jäljempänä komission täytäntöönpanoasetus) säädettyjen seuraavien velvollisuuksien noudattamisen:

1. Sisäpiiritiedon julkistaminen MAR 17 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan mukaisesti yleisölle mahdollisimman pian Yhtiön osakkeita koskevaan valmisteilla olleeseen julkiseen ostotarjoukseen liittyvän sisäpiiritiedon synnyttyä viimeistään 20.12.2017;
2. Sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevien edellytysten arviointi MAR 17 artiklan 4 kohdan 1 ja 2 alakohtien mukaisesti kohdassa 1. tarkoitetun sisäpiiritiedon synnyttyä;
3. Sisäpiiriluettelon laatiminen MAR 18 artiklan 1 kohdan a-alakohdan mukaisesti kohdassa 1. tarkoitetun sisäpiiritiedon synnyttyä;
4. Yhtiön 26.1.2018 laatiman sisäpiiriluettelon pitäminen MAR 18 artiklan 1 kohdan b-alakohdan, 3 kohdan b-, c- ja d-alakohtien, 4 kohdan sekä komission täytäntöönpanoasetuksen 2 artiklan 3 kohdan 1 alakohdan mukaisesti;
5. Kohdassa 4. tarkoitetun sisäpiiriluettelon toimittaminen MAR 18 artiklan 1 kohdan c-alakohdan mukaisesti Finanssivalvonnalle mahdollisimman pian sen pyynnöstä; sekä
6. Sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevien ilmoitusten toimittaminen Finanssivalvonnalle MAR 17 artiklan 4 kohdan 3 alakohdan mukaisesti 30.1.2018, 28.3.2019 ja 3.4.2019.

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

Finanssivalvonta on yhteisen seuraamusmaksun määrää koskevassa kokonaisarvioinnissa ottanut FivaL 41 §:n 2 momentin mukaisesti huomioon myös sen, että Afarak Group Oyj on jättänyt noudattamatta arvopaperimarkkinalain (746/2012, jäljempänä AML) 6 luvun 2 §:ää Yhtiön jätettyä toimittamatta Finanssivalvonnalle sen 23.5.2018 pyytämän selvityksen julkista ostotarjousta koskevan tiedon julkistamisen lykkäämisen edellytyksistä.

Yhteisen seuraamusmaksun määrä on 1 450 000 (miljoona neljäsaataaviisikymmentätuhatta) euroa ja se määrätään maksettavaksi valtiolle. Seuraamusmaksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Finanssivalvonnan johtokunta on päättänyt yhteisen seuraamusmaksun määräämisestä kokouksessaan 23.9.2019.

2 Kuuleminen

Finanssivalvonta on 27.11.2018 ja 5.6.2019 päivätyillä kuulemiskirjeillä varannut Afarak Group Oyj:lle hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti tilaisuuden ennen asian ratkaisemista lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Yhtiö on antanut vastineensa 16.12.2018 ja 28.6.2019 päivätyillä kirjeillä.

3 Päätöksen perustelut

3.1 Tausta

Afarak Group Oyj:n osakkeet ovat kaupankäynnin kohteena Nasdaq Helsinki Oy:n ylläpitämällä säännellyllä markkinalla. Yhtiö julkisti 30.1.2018 pörssitiedotteen, jossa se muun muassa ilmoitti suunniteltavansa omien osakkeidensa hankkimista kaikille osakkeenomistajille tehtävällä vapaaehtoisella julkisella ostotarjouksella hintaan 1,015 euroa osakkeelta.

Finanssivalvonta ryhtyi selvittämään asiaa Yhtiölle sekä julkista ostotarjousta ja sen hintaa koskeviin neuvotteluihin osallistuneille henkilöille lähettämillään selvityspyynnöillä. Finanssivalvonnan saamien selvityksien mukaan Yhtiössä oli syntynyt sisäpiiritietoa viimeistään 20.12.2017, jolloin ostotarjousneuvotteluihin osallistuneet merkittävät osakkeenomistajat olivat saavuttaneet yhteisymmärryksen ostotarjouksen hinnasta. Yhtiön olisi tuolloin pitänyt MAR 17 artiklan mukaisesti julkistaa sisäpiiritieto yleisölle tai vaihtoisesti arvioida, onko sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämiselle säännöksessä tarkoitettuja edellytyksiä. Yhtiön olisi myös viimeistään 20.12.2017 tullut perustaa kyseistä hanketta koskeva MAR 18 artiklan mukainen sisäpiiriluetelo. Näitä ja Yhtiön muita laiminlyönnejä kuvataan jäljempänä.

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

3.2 Yhtiön 30.1.2018 julkistamaan hankkeeseen liittyvät laiminlyönnit

3.2.1 Sisäpiiritiedon syntyminen

Sovellettavat säännökset

MAR 7 artiklan 1 kohdan a-alakohdan mukaan sisäpiiritiedolla tarkoitetaan luonteeltaan täsmällistä ja julkistamatonta tietoa, joka liittyy suoraan tai välillisesti yhteen tai useampaan liikkeeseenlaskijaan taikka yhteen tai useampaan rahoitusvälineeseen ja jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus kyseisten rahoitusvälineiden hintoihin tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintaan.

MAR 7 artiklan 2 kohdan mukaan tiedon katsotaan olevan luonteeltaan täsmällistä, jos se viittaa ilmenneisiin olosuhteisiin tai sellaisiin olosuhteisiin, joiden voidaan kohtuudella olettaa ilmenevän, tai toteutuneeseen tapahtumaan tai tapahtumaan, jonka voidaan kohtuudella olettaa toteutuvan, edellyttäen että se on riittävän tarkkaa, jotta sen perusteella voidaan tehdä johtopäätös edellä mainittujen olosuhteiden tai edellä mainitun tapahtuman mahdollisesta vaikutuksesta rahoitusvälineiden tai niihin liittyvien rahoitusjohdannaisten hintoihin. Sellaisissa pitkäkestoisissa menettelyissä, joilla pyritään tai jotka johtavat erityisten olosuhteiden ilmenemiseen tai erityisen tapahtuman toteutumiseen, täsmälliseksi tiedoksi voidaan katsoa kyseiset tulevat olosuhteet tai tuleva tapahtuma ja myös kyseisen menettelyn välivaiheet, jotka liittyvät kyseisten tulevien olosuhteiden ilmenemiseen tai kyseisen tulevan tapahtuman toteutumiseen.

MAR 7 artiklan 3 kohdan mukaan pitkäkestoisen menettelyn välivaihetta on pidettävä sisäpiiritietona, jos se sellaisenaan täyttää tässä artiklassa tarkoitetut sisäpiiritiedon kriteerit.

MAR 7 artiklan 4 kohdan 1 alakohdan mukaan tiedolla, jolla todennäköisesti olisi huomattava vaikutus rahoitusvälineiden tai rahoitusjohdannaisten hintoihin, jos se julkistettaisiin, tarkoitetaan tietoa, jota järkevästi toimiva sijoittaja todennäköisesti käyttäisi yhtenä sijoituspäätöksensä perusteena.

Finanssivalvonnan saama selvitys

Yhtiö kertoi Finanssivalvonnan selvityspyyntöön 18.6.2018 antamassaan vastauksessa, että Yhtiön johdon näkemyksen mukaan Yhtiön suunnittelemaa ostotarjousta koskeva sisäpiiritieto oli syntynyt viikon 3 kuluessa, arviolta 18.1.2018, mutta varsinaisia asiaan liittyviä päätöksiä tai sopimuksia ei samassa yhteydessä ole kuitenkaan vielä tehty. Koska osa asiaan liittyvistä keskusteluista käytiin osakkeenomistajien kesken, oli ja on edelleen hieman epäselvää mikä oli asiaan liittyvän prosessin osalta se nimenomainen konkreettinen hetki, jolloin asiaan liittyvä tieto oli riittävän selkeää ja suunnitelmat olivat niin konkreettisella tasolla,

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

että asiaa koskeva sisäpiiritieto oli käsillä. Yhtiön vastauksen mukaan sisäpiirirekisterin perustaminen ja sisäpiiritiedon lykkäämispäätös tehtiin vasta 26.1.2018, vaikka sisäpiirirekisteri oli päätetty perustaa jo aikaisemmin (viikolla 3), koska Yhtiön sisäisessä prosessissa on ollut virhe. Yhtiö kertoi edelleen, että Yhtiön sisäisessä prosessissa on ollut virhe, jonka johdosta sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevaa ilmoitusta ei toimitettu Finanssivalvonnalle tiedon julkistamisen jälkeen 30.1.2018 ja MAR 17 artiklan 4 kohdan edellytysten täyttymiseen liittyviä tietoja ei ole asianmukaisesti kerätty ja dokumentoitu.

Julkista ostotarjousta koskeviin neuvotteluihin osallistuneilta henkilöiltä saadun selvityksen mukaan 30.1.2018 julkistetun julkisen ostotarjouksen hinnasta oli neuvoteltu joulukuussa 2017 merkittävien osakkeenomistajien kesken. Neuvottelut tapahtuivat Yhtiön hallituksen jäsenen välityksellä. Neuvotteluosapuolet olivat saadun selvityksen mukaan saavuttaneet yhteisymmärryksen ostotarjouksen hinnasta 20.12.2017.

Yhtiön vastine

Finanssivalvonnan ensimmäiseen kuulemiskirjeeseen 16.12.2018 antamassaan vastineessa Yhtiö myöntää, että sillä oli tiettyjä sisäisiä prosesseja koskevia puutteita suhteessa markkinoiden väärinkäyttöasetukseen. Yhtiö toteaa vastineessaan, että jälkikäteen ajateltuna olisi ollut järkevämpää perustaa sisäpiirirekisteri 20.12.2017, joka näyttää olevan se päivämäärä, jolloin tietyt osakkeenomistajat ovat päätyneet jonkinlaiseen lopputulokseen. Yhtiö kuitenkin huomauttaa, että kyseisenä ajankohtana Yhtiölle oli täysin epäselvää se, miten ja milloin Yhtiö tulisi toteuttamaan tämän tiettyjen osakkeenomistajien yhteisymmärryksen. Asiaan liittyen tehtiin joulun aikaan lisäselvitystä ja tämän jälkeen tammi-kuun viikoilla kaksi ja kolme yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja tutkimusta, jotka varmistivat sen, että mahdollinen tarjous ei ollut erillisprojekti vaan siihen sisältyi esitys koskien Yhtiön de-listautumista Helsingin Pörssistä ja itse asiassa viikolla kolme Yhtiö tunnisti, että suunnitteilla ollut ylimääräinen yhtiökokous voitaisiin järjestää.

Yhtiö toteaa vastineessaan, että edellä mainitusta huolimatta Yhtiö on samaa mieltä siitä, että osakkeenomistajien välinen keskustelu oli saavuttanut tietyn yhteisymmärryksen 20.12.2017. Näin ollen Yhtiö ei ole eri mieltä Finanssivalvonnan johtopäätöksestä, että sisäpiirirekisteri olisi pitänyt perustaa tuolloin. Yhtiö toisti kantansa Finanssivalvonnan toiseen kuulemiskirjeeseen 28.6.2019 antamassaan vastineessa.

Finanssivalvonnan kanta

Tiedon luonnetta MAR 7 artiklassa tarkoitettuna sisäpiiritietona arvioidaan kokonaisuutena ottaen huomioon sekä tiedon täsmällisyys eli tapahtuman tai olosuhteiden toteutumisen todennäköisyys ja tiedon tarkkuus että sen olennaisuus eli tiedon mahdollinen vaikutus rahoitusvälineen hintaan. AML 12 luvun 2 §:n (14.12.2012/746) perusteluissa on

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

todettu, että sisäpiiritiedon kokonaisarvioinnissa on otettava huomioon myös se, että mitä merkittävämpi hanke tai muu asiakokonaisuus on kyseessä, sitä aikaisemmassa vaiheessa tietoa voidaan pitää sisäpiiritietona.¹

Finanssivalvonta katsoo, että julkisen ostotarjouksen toteutuminen on ollut tapahtuma, jonka on voinut kohtuudella olettaa toteutuvan sen jälkeen, kun merkittävät osakkeenomistajat ovat päässeet sopuun tarjousvastikkeesta, vaikka julkisen ostotarjouksen toteuttamiseen liittyikin tavanomaisia epävarmuustekijöitä kuten rahoituksen järjestäminen. Lisäksi tieto merkittävien osakkeenomistajien sopimasta tarjousvastikkeen määrästä oli riittävän tarkkaa tietoa, jolla, jos se julkistettaisiin, todennäköisesti olisi huomattava vaikutus Yhtiön rahoitusvälineen hintaan. Kun julkista ostotarjousta koskeva valmisteluprosessi on ollut Yhtiön osakkaiden käymissä hintaneuvotteluissa välittäjänä toimineen Yhtiön hallituksen jäsenen tiedossa, on sen katsottava olleen Yhtiön tiedossa.

Finanssivalvonta katsoo siten, että Yhtiön olisi tullut käsitellä tietoa ostotarjoushankkeesta sisäpiiritietona viimeistään 20.12.2017 alkaen, kun yhteisymmärrys ostotarjoushinnasta oli neuvotteluosapuolten kesken saavutettu.

3.2.2 Sisäpiiritiedon julkistaminen ja sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevien edellytysten arvioiminen

Sovellettavat säännökset

MAR 17 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan mukaan liikkeeseenlaskijan on ilmoitettava yleisölle mahdollisimman pian sisäpiiritiedosta, joka koskee suoraan kyseistä liikkeeseenlaskijaa.

MAR 17 artiklan 4 kohdan 1 alakohdan mukaan liikkeeseenlaskija voi omalla vastuullaan lykätä sisäpiiritiedon julkistamista yleisölle, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) välitön julkistaminen todennäköisesti vaarantaisi liikkeeseenlaskijan oikeutetut edut;
- b) julkistamisen lykkääminen ei todennäköisesti johtaisi yleisöä harhaan;
- c) liikkeeseenlaskija pystyy takaamaan kyseisen tiedon säilymisen luotamuksellisena.

MAR 17 artiklan 4 kohdan 2 alakohdan mukaan vaiheittain tapahtuvassa pitkäkestoisessa menettelyssä, jossa pyritään tai joka johtaa tietyn olosuhteen ilmenemiseen tai tietyn tapahtuman toteutumiseen, liikkeeseenlaskija voi omalla vastuullaan lykätä tähän menettelyyn liittyvän

¹ HE 32/2012 vp, s. 156.

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

sisäpiiritiedon julkistamista, jollei ensimmäisen alakohdan a, b ja c alakohdasta muuta johdu.

Finanssivalvonnan saama selvitys ja Yhtiön vastine

Finanssivalvonnan saamia selvityksiä ja Yhtiön kuulemiskirjeisiin 16.12.2018 ja 28.6.2019 antamia vastineita on kuvattu edellä kohdassa 3.2.1.

Finanssivalvonnan kanta

Edellä kohdassa 3.2.1 kuvatulla tavalla sisäpiiritieto syntyi viimeistään 20.12.2017, mitä Yhtiö ei ole kiistänyt. MAR 17 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan mukaan liikkeellelaskijan tulee julkistaa yleisölle Yhtiötä suoraan koskeva sisäpiiritieto mahdollisimman pian. Yhtiö on julkistanut sisäpiiritiedon vasta 30.1.2018.

MAR 17 artiklan 4 kohdan 1 alakohdan mukaan liikkeeseenlaskija voi omalla vastuullaan lykätä sisäpiiritiedon julkistamista yleisölle, jos kaikki kohdassa säädetyt edellytykset täyttyvät. MAR 17 artiklan 4 kohdan 2 alakohdan mukaan tämä koskee myös vaiheittain tapahtuvia pitkäkestoisia menettelyjä. MAR 17 artiklan 4 kohdan soveltaminen edellyttää kuitenkin kyseisten edellytysten arviointia ja liikkeeseenlaskijan arvioinnin pohjalta tekemää sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevaa päätöstä.

Yhtiö on Finanssivalvonnan selvityspyyntöön 18.6.2018 antamassaan vastauksessa kertonut Yhtiön sisäisessä prosessissa olleen virheen, jonka johdosta MAR 17 artiklan 4 kohdan edellytysten täyttymiseen liittyviä tietoja ei ole asianmukaisesti kerätty ja dokumentoitu. Yhtiö ei ole tässä vastauksessa eikä Finanssivalvonnan kuulemiskirjeisiin antamissaan vastineissa tuonut esiin, että MAR 17 artiklan 4 kohdan mukaisten sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisen edellytysten täyttymistä olisi Yhtiössä arvioitu sisäpiiritiedon synnyttyä 20.12.2017. Yhtiö on siten sisäpiiritiedon synnyttyä laiminlyönyt suorittaa sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisen edellytyksiä koskevan arvioinnin MAR 17 artiklan 4 kohdan 1 ja 2 alakohtien edellyttämällä tavalla.

Koska Yhtiö on laiminlyönyt sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisen edellytyksiä koskevan arvioinnin MAR 17 artiklan 4 kohdan mukaisesti, Finanssivalvonta katsoo, että Yhtiö on tämän seurauksena laiminlyönyt noudattaa MAR 17 artiklan 1 kohdan 1 alakohdan velvollisuuden julkistaa yleisölle Yhtiötä koskeva sisäpiiritieto mahdollisimman pian.

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

3.2.3 Sisäpiiriluetteloja koskevat rikkomukset

Sovellettavat säännökset

MAR 18 artiklan 1 kohdan a-alakohdan mukaan liikkeeseenlaskijoiden tai niiden puolesta tai lukuun toimivien henkilöiden on laadittava luettelo kaikista henkilöistä, joilla on pääsy sisäpiiritietoon ja jotka työskentelevät niille työsopimuksen perusteella tai muuten suorittavat tehtäviä, joiden kautta niillä on pääsy sisäpiiritietoon.

MAR 18 artiklan 1 kohdan b-alakohdan mukaan sisäpiiriluettelo on saatettava viipymättä ajan tasalle 4 kohdan mukaisesti.

MAR 18 artiklan 3 kohdan mukaan sisäpiiriluettelossa on oltava ainakin a) kaikkien niiden henkilöiden henkilöllisyys, joilla on pääsy sisäpiiritietoon; b) syy siihen, että kyseinen henkilö on sisällytetty sisäpiiriluetteloon; c) päivämäärä ja kellonaika, joka kyseinen henkilö on saanut pääsyn sisäpiiritietoon; ja d) päivämäärä, jolloin sisäpiiriluettelo laadittiin.

MAR 18 artiklan 4 kohdan mukaan liikkeeseenlaskijoiden tai niiden puolesta tai lukuun toimivien henkilöiden on saatettava sisäpiiriluettelo ajan tasalle viipymättä ja mainittava ajan tasalle saattamisen päivämäärä muun muassa silloin, kun uusi henkilö saa pääsyn sisäpiiritietoon ja hänet on tämän vuoksi lisättävä sisäpiiriluetteloon, tai jos henkilöllä ei enää ole pääsyä sisäpiiritietoon. Kaikkien ajan tasalle saattamisten yhteydessä on mainittava päivämäärä ja kellonaika, jolloin ajan tasalle saattamisen aiheuttanut muutos tapahtui.

Komission täytäntöönpanoasetuksen 2 artiklan 3 kohdan 1 alakohdan mukaan liikkeellelaskijoiden on laadittava sisäpiiriluettelo ja pidettävä se ajan tasalla sähköisessä muodossa asetuksen liitteessä I olevan mallin 1 mukaisesti.

Sisäpiiriluettelo

Yhtiö on Finanssivalvonnalle antamansa selvityksen mukaan päättänyt perustaa sisäpiirirekisterin vuoden 2018 viikolla 3. Yhtiön laatima sisäpiiriluettelo oli päivätty 26.1. Luettelon päiväyksestä puuttui vuosiluku.

Yhtiön 26.1.2018 perustama sisäpiiriluettelo ei sisältänyt MAR 18 artiklan 3 kohdassa lueteltuja vähimmäistietoja. Sisäpiiriluettelosta puuttuivat muun muassa syy siihen, miksi henkilöt oli sisällytetty sisäpiiriluetteloon sekä päivämäärät ja kellonajat, joihin henkilöt olivat saaneet pääsyn sisäpiiritietoon. Sisäpiiriluettelo ei ollut myöskään laadittu komission täytäntöönpanoasetuksen 2 artiklan 3 kohdan 1 alakohdassa viitattun liitteen I mallin 1 mukaisesti.

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

Yhtiö ei myöskään ole päivittänyt 26.1.2018 laadittua sisäpiiriluettelo merkitemällä luetteloon, että pääsy sisäpiiritietoon oli päättynyt, kun tieto 30.1.2018 julkistettiin ja se lakkasi olemasta sisäpiiritietoa.

Yhtiön vastine

Yhtiön 16.12.2018 antamaa vastinetta on käsitelty kohdassa 3.2.1.

Vastineessaan Yhtiö toteaa olevansa samaa mieltä siitä, että osakkeenomistajien välinen keskustelu oli saavuttanut tietyn yhteisymmärryksen 20.12.2017. Näin ollen Yhtiö ei ole eri mieltä Finanssivalvonnan johtopäätöksestä, että sisäpiirirekisteri olisi pitänyt perustaa tuolloin. Yhtiö toistaa Finanssivalvonnan toiseen kuulemiskirjeeseen 28.6.2019 antamassaan vastineessa, että sisäpiirirekisteri olisi pitänyt perustaa 20.12.2017.

Sisäpiirirekisterin sisällön osalta Yhtiö myöntää, ettei rekisterissä ollut kaikkia tarvittavia tietoja. Yhtiö kuitenkin huomauttaa, että osittain tämä johtui siitä, että Yhtiöllä ei ollut tai Yhtiö ei saanut kaikkia olennaisia tietoja vähemmistöosakas-sisäpiiriläisiltä, jotka lähettivät tiedot myöhässä ja epätäydellisinä.

Finanssivalvonnan kanta

Edellä kohdassa 3.2.1 kuvatulla tavalla sisäpiiritieto on syntynyt viimeistään 20.12.2017. Yhtiö on laiminlyönyt sisäpiiriluettelon laatimisen MAR 18 artiklan 1 kohdan a-alakohdan edellyttämällä tavalla sisäpiiritiedon synnyttä. Laiminlyönti on jatkunut 26.1.2018 asti.

Yhtiön 26.1.2018 perustama sisäpiiriluettelo ei sisältänyt MAR 18 artiklan 3 kohdassa lueteltuja vähimmäistietoja. Sisäpiiriluettelosta puuttivat muun muassa syy siihen, miksi henkilöt oli sisällytetty sisäpiiriluetteloon sekä päivämäärät ja kellonajat, joina henkilöt olivat saaneet pääsyn sisäpiiritietoon. Yhtiö ei saadun selvityksen mukaan ole myöskään aktiivisesti pyrkinyt hankkimaan sisäpiiriluettelosta puuttuneita tietoja. Sisäpiiriluettelo ei ollut myöskään laadittu komission täytäntöönpanoasetuksen 2 artiklan 3 kohdan 1 alakohdassa viitatus liittteen I mallin 1 mukaisesti.

Yhtiö on laiminlyönyt noudattaa MAR 18 artiklan 3 kohdan vähimmäisvaatimuksia sisäpiiriluettelon tietosisällöstä sekä komission täytäntöönpanoasetuksen sisäpiiriluettelo koskevia vaatimuksia. Puutteet sisäpiiriluettelon tietosisällössä olivat vakavia, koska ne koskivat muun ohella sisäpiiriluetteloiden tarkoituksen kannalta keskeistä tietoa siitä, milloin henkilöt ovat saaneet pääsyn sisäpiiritietoon.

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

Lisäksi Yhtiö on laiminlyönyt sisäpiiriluettelon ajan tasalle saattamisen MAR 18 artiklan 1 kohdan b-alakohdan ja 4 kohdan edellyttämällä tavalla, kun pääsy sisäpiiritietoon oli päätynyt 30.1.2018 sisäpiiritiedon tultua julkiseksi.

3.2.4 Sisäpiiriluettelon toimittaminen Finanssivalvonnalle

Sovellettavat säännökset

MAR 18 artiklan 1 kohdan c-alakohdan mukaan liikkeeseenlaskijan on toimitettava sisäpiiriluettelo toimivaltaiselle viranomaiselle mahdollisimman pian sen pyynnöstä.

Yhtiön menettely

Finanssivalvonta pyysi 6.2.2018 päivätyssä selvityspyynnössä Yhtiötä toimittamaan 30.1.2018 julkistetun ostotarjoushankkeen sisäpiiriluettelon ja kronologisen kuvauksen viimeistään 8.2.2018. Finanssivalvonnan tiedusteltua asiaa 14.2.2018 Yhtiön asiamies ilmoitti 15.2.2018 Yhtiön arvioineen, että kronologisen selvityksen koostamisessa menee päivä tai kaksi. Yhtiö kuitenkin toimitti sisäpiiriluettelon ja kronologisen kuvauksen vasta 24.4.2018 kun Finanssivalvonta oli aloittanut Yhtiötä kohtaan kuulemismenettelyn uhkasakon asettamiseksi asiassa.

Finanssivalvonnan saama selvitys ja Yhtiön vastine

Yhtiön Finanssivalvonnan selvityspyyntöön 18.6.2018 antaman vastauksen mukaan se, ettei sisäpiiriluettelo toimitettu Finanssivalvonnalle mahdollisimman pian sen pyynnöstä, johtui sekaannuksesta sen osalta, kuka toimittaa sisäpiiriluettelon Finanssivalvonnalle.

Yhtiön Finanssivalvonnan kuulemiskirjeeseen 16.12.2018 antama vastaus on kuvattu edellä kohdassa 3.2.1. Yhtiö mukaan sen sisäisissä prosesseissa olleet puutteet johtivat tiettyihin virheisiin.

Finanssivalvonnan kanta

Yhtiö on laiminlyönyt toimittaa MAR 18 artiklan 1 kohdan c-alakohdan mukaisesti sisäpiiriluettelon Finanssivalvonnalle mahdollisimman pian sen pyynnöstä. Yhtiö toimitti sisäpiiriluettelon vasta 24.4.2018 kun Finanssivalvonta oli aloittanut Yhtiötä kohtaan kuulemismenettelyn uhkasakon asettamiseksi.

3.3 Sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämistä koskevien ilmoitusten ja selvityksen toimittaminen Finanssivalvonnalle

Sovellettavat säännökset

MAR 17 artiklan 4 kohdan 3 alakohdan mukaan kun liikkeellelaskija on lykännyt sisäpiiritiedon julkistamista, sen on ilmoitettava toimivaltaiselle

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

viranomaiselle tiedon julkistamisen lykkäämisestä ja selvitettävä välittömästi tiedon julkistamisen jälkeen kirjallisesti, miten sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämiselle säädetyt ehdot on täytetty.

AML 6 luvun 2 §:n mukaan liikkeeseenlaskijan on toimitettava Finanssivalvonnalle sen pyynnöstä MAR 17 artiklan 4 kohdan 3 alakohdassa tarkoitettu selvitys tiedon julkistamisen lykkäämisen edellytyksistä.

Yhtiön menettely

Yhtiö ei ilmoittanut kohdassa 3.2.1 tarkoitetun sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisestä Finanssivalvonnalle välittömästi sisäpiiritiedon julkistamisen 30.1.2018 jälkeen. Se ei myöskään toimittanut Finanssivalvonnalle sen 23.5.2018 pyytämää selvitystä siitä, miten lykkäämisen ehdot on täytetty, Finanssivalvonnan asettamaan määräaikaan 13.6.2018 mennessä tai myöhemminkään.

Yhtiö on Finanssivalvonnan 27.3.2019 päivätyn selvityspyynnön johdosta toimittanut 15.4.2019 kahden käynnissä olleen sisäpiirihankkeen sisäpiiriluetelot. Hankkeet oli julkistettu 28.3.2019 ja 3.4.2019. Yhtiö ei ilmoittanut näitä sisäpiiritietoja koskevista 13.3.2019 tekemistään julkistamisen lykkäämispäätöksistä Finanssivalvonnalle välittömästi sisäpiiritietojen julkistamisen jälkeen, eikä myöhemminkään.

Finanssivalvonnan saama selvitys ja Yhtiön vastine

Yhtiö on 18.6.2018 antamassaan selvityksessä sekä 16.12.2018 ja 28.6.2019 antamissaan vastineissa todennut, että se ei ollut sisäisessä prosessissaan olleen virheen johdosta toimittanut Finanssivalvonnalle ilmoituksia sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisestä ja että lykkäämisen edellytysten täyttymiseen liittyviä tietoja ei ollut asianmukaisesti kerätty ja dokumentoitu.

Finanssivalvonnan kanta

Yhtiö on laiminlyönyt MAR 17 artiklan 4 kohdan 3 alakohdan mukaisen velvollisuuden toimittaa Finanssivalvonnalle ilmoituksen tekemästään sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisestä sisäpiiritiedon julkistamisen jälkeen 30.1.2018, 28.3.2019 ja 3.4.2019. Lisäksi Yhtiö on laiminlyönyt AML 6 luvun 2 §:n mukaisen velvollisuuden toimittaa Finanssivalvonnalle sen 23.5.2018 pyytämän selvityksen kohdassa 3.2.1 tarkoitetun sisäpiiritiedon julkistamisen lykkäämisen edellytyksistä.

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

4 Seuraamusmaksun määrääminen

4.1 Sovellettavat säännökset²

FivaL 39 §:n mukaan Finanssivalvonta antaa valvottavalle ja muulle finanssimarkkinoilla toimivalle julkisen varoituksen, jos tämä tahallaan tai huolimattomuudesta menettelee muiden kuin 38 §:n 1 momentissa taikka 40 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen finanssimarkkinoita koskevien säännösten tai niiden nojalla annettujen määräysten vastaisesti. Julkinen varoitus voidaan antaa edellyttäen, ettei asia kokonaisuutena arvioiden anna aiheutta ankarampiin toimenpiteisiin.

FivaL 40 §:n 1 momentin mukaan seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

AML 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohdan mukaan FivaL 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat muun ohella markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 17 artiklan 1 ja 2, 4–6 ja 8 kohdan säännökset sisäpiirintiedon julkistamisesta. Momentin 3 kohdan mukaan tällaisia säännöksiä ovat myös muun ohella markkinoiden väärinkäyttöasetuksen 18 artiklan 1–6 kohdan säännökset sisäpiiriluetteloista. Pykälän 4 momentin mukaan FivaL 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat lisäksi muun ohella markkinoiden väärinkäyttöasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

FivaL 41 §:n 1 momentin (28.12.2017/1071)³ mukaan seuraamusmaksun määrää Finanssivalvonta.

FivaL 41 §:n 2 momentin (19.12.2018/1229)⁴ mukaan seuraamusmaksun määrä perustuu kokonaisarviointiin. Seuraamusmaksun määrää arvioitaessa on otettava huomioon menettelyn laatu, laajuus ja kestoaika sekä tekijän taloudellinen asema. Lisäksi arvioinnissa on otettava huomioon menettelyllä saavutettu hyöty ja sillä aiheutettu vahinko, jos ne ovat määritettävissä, tekijän yhteistyö Finanssivalvonnan kanssa asian selvittämiseksi ja toimenpiteet rikkomisen toistumisen estämiseksi, muut ja aiemmat finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin kohdistuneet rikkomukset ja laiminlyönnit sekä menettelyn mahdolliset vaikutukset rahoitusjärjestelmän vakaudelle.

² Säännökset on esitetty siinä muodossa, kun ne olivat voimassa ensimmäisten laiminlyöntien tapahtumahetkellä 20.12.2017, ellei ko. säännöksen yhteydessä toisin esitetä. Eräisiin 20.12.2017 voimassa olleisiin säännöksiin on tämän jälkeen tehty lakitekniisiä muutoksia, joilla ei kuitenkaan ole sisällöllistä merkitystä nyt käsiteltävän asian osalta.

³ Laki tullut voimaan 3.1.2018, minkä jälkeen vain Finanssivalvonnalla on ollut toimivalta määrätä seuraamusmaksu.

⁴ Laki tullut voimaan 22.7.2019.

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

FivaL 41 a §:n 6-8 momenttien mukaan, jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa. Jos kyse on arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään miljoona euroa. Edellä säädetyin estämättä seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyödyn suuruus on määritettävissä.

FivaL 41 a §:n 9 momentin 3 kohdan mukaan liikevaihdolla tarkoitetaan muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun yrityksen osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua tai sitä vastaavaa liikevaihtoa, tai, jos yrityksen on kirjanpitolain 6 luvun 1 §:n mukaan laadittava emoyhtiönä konsernitilinpäätös tai jos yritys kuuluu tytäryhtiönä konserniin, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa.

FivaL 41 b §:n (28.12.2017/1071)⁵ mukaan, jos rikemaksu tai seuraamusmaksu määrätään samalla kertaa kahdesta tai useammasta 38, 40 tai 41 a §:ssä tarkoitettua laiminlyönnistä tai rikkomuksesta, määrätään yhteinen seuraamusmaksu. Yhteinen seuraamusmaksu saa olla enintään rikemaksujen tai seuraamusmaksujen yhteenlasketun enimmäismäärän suuruinen.

FivaL 42 §:n 2 momentin mukaan Finanssivalvonta voi seuraamusmaksun määräämisen sijaan antaa julkisen varoituksen 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetyillä perusteilla, eli jos virheellistä menettelyä on pidettävä vähäisenä tai jos seuraamusmaksun määräämistä on muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana.

4.2 Yhteisen seuraamusmaksun määräämisen edellytykset

Yhtiö on vastineissaan pyytänyt, että Finanssivalvonta ottaa seuraamusmaksun määräämisen edellytyksiä sekä mahdollista seuraamusmaksua arvioidessaan huomioon muun ohessa sen, että tietyt osat kyseessä olevassa hyvin epätavallisessa prosessissa olivat Yhtiön kontrollin ulkopuolella, mikä vaikeutti sisäpiiriluettelon perustamista ja ylläpitoa. Yhtiö kertoo toteuttaneensa korjaavia toimenpiteitä ja vahvistaneensa valvontamenetelmiä. Yhtiö on myös palkannut vuoden 2019 ensimmäisellä neljänneksellä konserniin lakiasiaintohtajan, joka on kouluttautunut keväällä 2019 kuluessa arvopaperimarkkinalakiin ja MARIin liittyviin asioihin Suomen lainsäädännön näkökulmasta.

⁵ Laki tullut voimaan 3.1.2018.

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

Finanssivalvonta toteaa, että Yhtiö on laiminlyönyt noudattaa MAR 17 artiklassa säädettyjä sisäpiiritiedon julkistamiseen liittyviä liikkeeseenlaskijan keskeisiä velvollisuuksia. Yhtiön laiminlyönti noudattaa MAR 18 artiklan sisäpiirilueteloita koskevaa sääntelyä on ollut omiaan vaikeuttamaan Finanssivalvonnan valvonnan edellytyksiä sekä lisännyt sisäpiiritiedon vuotamisen riskiä. Sisäpiiritieto on liittynyt julkiseen ostotarjoukseen, mitä koskeva tieto on sijoittajien päätöksenteon kannalta lähtökohtaisesti erityisen merkittävää. Yhtiö on kohdissa 3.2 - 3.3 kuvatuin tavoin laiminlyönyt noudattaa useita seuraamusmaksun alaisia velvollisuuksia. Finanssivalvonta katsoo, että Yhtiö on menetellyt asiassa vähintään huolimattomasti.

Finanssivalvonta katsoo, että Yhtiön laiminlyöntejä ei voida siten pitää vähäisenä. Asiassa ei myöskään ole tullut ilmi seikkoja, joiden perusteella seuraamusmaksun määräämistä olisi muutoin pidettävä ilmeisen kohtuuttomana. Kokonaisuutena arvioiden julkista varoitusta ei voida siten pitää riittävänä seuraamuksena näistä Yhtiön laiminlyönneistä.

Edellä mainituilla perusteilla Finanssivalvonta katsoo, että Yhtiölle on määrättävä asiassa FivaL 41 b §:n⁶ nojalla yhteinen seuraamusmaksu.

4.3 Yhteisen seuraamusmaksun mitoittaminen

Finanssivalvonta pitää Yhtiön vakavimpana laiminlyöntinä ja yhteisen seuraamusmaksun mitoittamisen lähtökohtana MAR 17 artiklan 1 kohdan edellyttämää sisäpiiritiedon julkistamisen laiminlyöntiä, mille on säädetty laissa ankarin enimmäisseuraamusmaksu. FivaL 41 a §:n 6 momentin mukaan kyseisestä laiminlyönnistä määrättävän seuraamusmaksun määrä on, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa. Liikevaihdolla tarkoitetaan tässä asiassa FivaL 41 a §:n 9 momentin 3 kohdan mukaista konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa.

Yhtiön vakavin MAR 17 artiklan 1 kohdan laiminlyönti on tapahtunut viimeistään 20.12.2017. Afarak Group Oyj:n tätä laiminlyöntiä edeltäneen tilikauden 2016 konsernitilinpäätöksen mukainen liikevaihto oli 153,6 miljoonaa euroa. Tämä liikevaihto on kyseistä laiminlyöntiä koskevan seuraamusmaksun mitoittamisen peruste.

Finanssivalvonta on Yhtiön vakavimman laiminlyönnin seuraamusmaksun määrää harkitessaan ottanut huomioon erityisesti Yhtiön menettelyn laadun ja kestoajan. Huomiota on tältä osin kiinnitetty varsinkin kyseessä olevan sisäpiiritiedon suureen merkitykseen sijoittajien kannalta sekä laiminlyönnin pitkään kesto.

⁶ Vaikka osa päätöksen 1 kohdassa mainituista laiminlyönneistä on tapahtunut ennen säännöksen voimaantuloa, ei säännöksen soveltaminen kaikkiin Yhtiön laiminlyönneihin johda asiassa ankarampaan lopputulokseen.

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

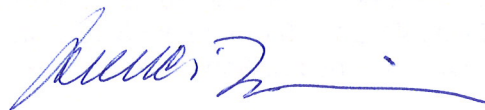
Yhtiön muut kohdissa 3.2 - 3.3 todetut seuraamusmaksun alaiset rikkomukset sekä kohdassa 3.3 kuvattu julkisen varoituksen alainen AML 6 luvun 2 §:n⁷ rikkomus on otettu huomioon yhteisen seuraamusmaksun määrää koskevassa kokonaisarvioinnissa korottavina seikkoina ottaen kuitenkin huomioon rikkomusten keskinäisen yhteyden. Kokonaisarvioinnissa on otettu huomioon korottavana seikkana myös se, että eräiltä osin laiminlyönnit ovat toistuneet vielä Yhtiön saatua Finanssivalvonnan ensimmäisen kuulemiskirjeen.

Lisäksi Finanssivalvonta on kokonaisarvioinnissaan ottanut korottavana seikkana huomioon sen, että osa rikkomuksista on ollut omiaan vaikeutamaan Finanssivalvonnan valvontatyötä ja sen, että Yhtiö on laiminlyönyt toimia yhteistyössä Finanssivalvonnan kanssa asian selvittämiseksi. Yhtiö toimitti Finanssivalvonnalle sen pyytämän sisäpiiriluettelon vasta, kun Finanssivalvonta oli käynnistänyt Yhtiötä kohtaan kuulemismenettelyn uhkasakon asettamiseksi asiassa.

Yhtiö on vastineissaan viitannut kohdassa 4.2 todetusti muun muassa korjaaviin toimenpiteisiinsä, jotka Finanssivalvonnan tulisi ottaa huomioon seuraamusta määrättäessä. Finanssivalvonta toteaa, että Yhtiö ei ole esittänyt selvitystä sellaisista erityisistä toimenpiteistä rikkomusten toistumisen estämiseksi, joilla olisi asiassa merkitystä.

Suorittamansa kokonaisarvioinnin perusteella Finanssivalvonta määrää Afarak Group Oyj:lle yhteisen seuraamusmaksun määrältään 1 450 000 euroa.

FINANSSIVALVONTA

Anneli Tuominen
johtaja

Pirjo Kyyrönen
johtava lakimies,
johtokunnan sihteeri

Lisätietoja antaa

johtava neuvonantaja Sonja Lohse, p. 09 183 5311

Liitteet

Valitusosoitus

⁷ FivaL 41 §:n 2 momentin esitöiden (HE 151/2017 vp, s.211) mukaan ”Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi ensinnäkin niin, että seuraamusmaksun kokonaisarvioinnissa olisi otettava huomioon myös sekä menettelyyn sisältyvät muut että aiemmat finanssimarkkinoita koskeviin säännöksiin kohdistuneet rikkomukset. Näin esimerkiksi tilanteessa, jossa tekijälle määrättäisiin seuraamusmaksu, tulisi seuraamusmaksun määrän kokonaisarvioinnissa huomioida myös se, että tekijä on rikkonut myös julkisen varoituksen tai rikemaksun soveltamisalaan kuuluvia säännöksiä.” Kyseessä oleva laiminlyönti on tapahtunut kyseisen säännöksen voimaantulon 3.1.2018 jälkeen.

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

Liite päätökseen

Valitusosoitus

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin. Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene. Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmä on toimitettava Helsingin hallinto-oikeudelle valitusajan kuluessa.

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava Helsingin hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

1. päätös, johon muutosta haetaan,
2. miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi,
3. perusteet, joilla muutosta vaaditaan,
4. valittajan nimi ja kotikunta sekä
5. puhelinnumero ja postiosoite, johon asiaa koskevat ilmoitukset voidaan valittajalle toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä

1. päätös, johon muutosta haetaan, alkuperäisenä tai jäljennöksenä,
2. todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta sekä
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu päätöksen tehneelle viranomaiselle.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirjansa, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti Helsingin hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos Helsingin hallinto-oikeus niin määrää.

23.9.2019

FIVA 11/02.04/2018

Julkinen

Jos viranomaiselle toimitetussa sähköisessä asiakirjassa on selvitys asiamiehen toimi-vallasta, asiamiehen ei tarvitse toimittaa valtakirjaa. Helsingin hallinto-oikeus voi kuitenkin määrätä valtakirjan toimitettavaksi, jos sillä on aihetta epäillä asiamiehen toimivaltaa tai sen laajuutta.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa Helsingin hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettäjä käyttäen. Postittaminen tai kirjelmän toimittaminen lähetin välityksellä on lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava Helsingin hallinto-oikeuteen viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä.

Valituskirjelmä voidaan toimittaa myös sähköisessä muodossa. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on ennen valitusajan päättymistä käsiteltävissä muodossa Helsingin hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä. Sähköinen viesti toimitetaan viranomaiselle lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Helsingin hallinto-oikeuden voimassaolevat oikeudenkäyntimaksut voi tarkistaa osoitteesta www.oikeus.fi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Yhteystiedot

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
Puhelin 029 56 42000
Faksi 029 56 42079
Sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi